

Nyhetschef
Anders Uddling
019-15 52 04
anders.uddling@na.se
Print- och featurechef
Stellan Norén
019-15 50 78
stellan.noren@na.se

Redaktörer
Göran Petersson
019-15 50 76
goran.petersson@na.se
Matts Dagerhäll
019-15 50 21
matts.dagerhall@na.se

Tipsa oss dygnet runt! Ring eller skicka mejl.

Telefon: 019-15 50 55
E-post: nyhet@na.se

Följ NA på Facebook, Twitter och Instagram:
Facebook: NA
Twitter: @NApunktSE
Instagram: @nerikesallehanda

SENASTE NYTT ALLTID PÅ WEBBEN

Norska miljardärbröder äger bolaget bakom vårdskandalen

De tjänar pengar på barn och äldre

ÖREBRO I en rad artiklar har NA kunnat avslöja hur boende på Berggårdens äldreboende i Örebro inte har kunnat äta sig mätta i livets slutskede. Samtidigt sitter två bröder i Norge med miljarder på kontot. Norlandias ägare, Kristian och Roger Adolfsen, har byggt en del av sin förmögenhet på samhällets svagaste – barn, äldre och flyktingar.

I en rad artiklar har NA kunnat avslöja en vanvårds-kandal på Norlandia-drivna äldreboendet Berggården i Örebro.

Det har kommit rapporter om brister i vad det gäller så gott som alla avgörande funktioner: bemanning, mat, rörelse, hygien och medicinhantering.

Äldre ska inte fått äta sig mätta och boende ska ha fått sina såriga underliv fotade för att ledningen ska kunna spara tid – och pengar.

Men vilka är det som i slutändan tjänar pengar medan de äldre på Berggården i Örebro lider?

Bakom företaget finns de norska miljardärbröderna Roger och Kristian Adolfsen som står bakom ett av Norges största imperium: Adolfsen Group som årligen omsätter drygt 14 miljarder norska kronor och äger ett stort antal välkända bolag. Där finns till exempel assistansbolaget Frösunda Om-sorg och skidanläggningen Stöten.

Det är också under Adolfsen Group som Norlandia ligger. Ett multinationellt bolag som enligt företagets senaste rapport har 22 600, vad de själva väljer att benämna som kunder, fördelade på 550 verksamheter inom bland annat förskola, omsorg och integration.

Totalt har företaget 8 800 personer anställda, siffran visar på hur stort företaget är – som jämförelse har hela Örebro kommun drygt 13 000 anställda.

I Örebro har Norlandia fem verksamheter: Tre äldreboenden och två förskolor.

Utöver kritiserade Berggården driver Norlandia även äldreboendena Sirishof och Skäpplandsgården. Dessutom har de förskolorna Forskaren och Basilikan.

Under åren har bröderna fått kritik för att göra stora

Vi har skickliga och motiverade medarbetare som varje dag ser till att våra kunder får ett bättre liv.

Roger Adolfsen, när han kommenterar förteagets omsättning i en rapport från 2021.

vinster på samhällets mest utsatta – barn, flyktingar och äldre.

Bara under 2020 omsatte Norlandia över fem miljarder norska kronor.

– Kritiker till privata utförare försöker säga om oss, att vårt mål bara är att tjäna pengar, att vi vill maximera vinsten. Det är helt fel, säger Kristian Adolfsen i Norlandias Corporate Social Responsibility-rapport från 2021.

Tvärtom, menar bröderna, så har de behållit en stor del av vinsten inom Norlandia för att bygga upp och utveckla välfungerande verksamheter med god beredskap för att klara sämre tider – som coronapandemin. – Vi har skickliga och motiverade medarbetare som varje dag ser till att våra kunder får ett bättre liv, kommenterar Roger Adolfsen företagets omsättning i rapporten.

Samtidigt vittnar flera av varandra oberoende källor om hur äldre på Berggårdens äldreboende i Örebro fått sina kön fotograferade av personalen och hur de sista månaderna knappt kunnat äta sig mätta när ledningen sparat in på deras mat.

Enligt NA:s källor ska situationen ha blivit värre efter att Norlandia förlorade upphandlingen om fortsatta driften av boendet till Humana.

Och det är inte första gången något av Norlandias äldreboenden är i blåsväder.

2017 rapporterade tidningen Barometern om hur äldre på ett boende i Kalmar tvingades gå med avföring i byxorna och hur boende kunde bli liggandes på golvet när personalen inte klarade lyften ensamma.

Miljardärbröderna Roger och Kristian Adolfsen, de norska ägarna bakom Norlandia.

2018 rapporterade tidningen Mitti hur Vaxholms kommun fick ta över driften av ett lokalt äldreboende efter att Ivo dragit in tillståndet från Norlandia. I flera av fallen anges orsaken till problem vara underbemanning – personalen säger sig helt enkelt inte hinna med.

I en intervju med dagens industri 2018 har Kristian Adolfsen tidigare bemött liknande händelser som en beklaglig miss i arbetet.

– Vi beklagar att sådana historier kan förekomma. Man är inte starkare än sin svagaste länk. Men allt kan

skeda. Det har skett hos oss tidigare och kommer säkert ske igen både hos oss och hos våra konkurrenter såväl offentliga som privata, sa Kristian Adolfsen då till Dagbladet.

NA har även sökt Kerstin Stålskog, vd för Norlandia Sverige, för en kommentar om vanvården på Berggården.

I ett sms till NA avböjer hon intervjun:

”Vi har kommenterat era påståenden i ett brev till chefredaktören, vi avstår från kommentarer och in-väntar dokumentationen

från de tillsyner vi välkomnar.”

I brevet till NA:s chefredaktör motvisar Norlandia bland annat uppgifterna om att boende ska ha fått för lite mat.

”Det finns alltid alternativa måltider om dagens måltid inte skulle passa den enskilde ... Medarbetare vittnar om att det snarare finns för mycket mat”, skriver företagets kommunikationschef Torbjörn Carlborn.

Text
Jennifer Mayer
019-15 50 38
jennifer.mayer@na.se

Berggården äldreboende i Örebro. ARKIVFOTO: ROBBAN ANDERSSON

Facket kallar till krismöte

ÖREBRO Har personal tvingats fotografera demenssjukas underliv? Har arbetsgivaren tilltalat anställda med rasistiska tillmälen som ”balkanzigenare” och ”blatte”? För att få svar på detta och flera andra frågor kallar fackförbundet Kommunal sina medlemmar på Berggården till krismöte onsdag kväll.

Britt Marie Balaj är ordförande i Kommunals sektion Örebro vård och omsorg.

ARKIVFOTO: GÖRAN WÄRNELID

Britt-Marie Balaj är undersköterska i grunden och säger att hon själv skulle sagt nej till att fotografera. Dock kan hon förstå de som lydde chefen och fotograferade könsdelar, eftersom arbetsgivaren krävde det.

Fackförbundet Kommunal har ett 20-tal medlemmar på Berggården. Med anledning av den vanvård som NA avslöjat i flera artiklar under förra veckan kallar nu Kommunal sina medlemmar på boendet till krismöte.

– Vi behöver ta reda på om NA:s uppgifter stämmer, säger Britt-Marie Balaj, ordförande i sektion Örebro vård och omsorg.

Hon har reagerat starkt på uppgifterna i NA, speciellt vad det gäller avslöjandet om att chefen beordrat fotografering av sår i underliv i tidsbesparande syfte. Genom att få ett foto skickat till sig uppges chefen vilja spara tid: att bedöma såret på plats hos den boende tar längre tid än att få ett fotografi skickat till sig.

Flera källor har berättat för NA om fotograferingen som beordrats. Det har hänt att anställda sagt nej därför att de känt att fotograferingen varit så kränkande mot den boende att de måste dra en gräns.

Andra anställda har gjort som de blivit tillsagda och tagit fotografier på könsdelarna. Bilderna har sedan skickats vidare till chefen. NA:s källor uppger att de som gått chefen till mötes och fotograferat mått dåligt på grund av insikten att de kränkt den boendes värdighet.

– Jag tycker att det är ett övergrepp, kommenterar Britt-Marie Balaj chefs ord om att fotografera underliv.

NA:s källor vittnar också om rasism från arbetsgivaren riktad till personalen. Det har förekommit skällsord som ”balkan-zigenare”, ”blatte” och arbetsgivaren har också sagt n-ordet.

– Det är grovt rasistiskt att säga det och så tycker jag ingen människa ska prata, allra minst en arbetsgivare, kommenterar Britt-Marie Balaj uppgifterna.

NA har även rapporterat om andra allvarliga brister som personalbrist samt brist på skyddsmaterial.

Allt detta kommer att tas upp på det fackliga mötet.

– Först när vi haft mötet och träffat våra medlemmar på Berggården kan vi besluta om hur vi ska gå vidare i ärendet, säger Britt-Marie Balaj.

Vårdbolaget Norlandia har i förra veckan bekräftat att fotografering av underliv har skett ”i medicinskt syfte”. När NA ber Norlandia kommentera uppgifterna om rasistiska tillmälen på Berggården svarar Norlandias kommunikationschef Torbjörn Carlborn per mejl. Han skriver så här: ”För oss framstår dessa påståenden som helt osannolika. Vi är för mångfald i alla dimensioner.”

Text
Anna Levin
019-15 50 68
anna.levin@na.se

I Örebro har Norlandia fem verksamheter: Tre äldreboenden och två förskolor.

ARKIVFOTO: CHRISTIAN LARSEN